Gemeente leudal

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 30 mei 2023 **Agendapunt**

Onderwerp Jaarverantwoording 2022, begrotingswijziging, ontwerpbegroting 2024 Veiligheidsregio Limburg Noord en Stichting Waarborgsom

Portefeuillehouder(s) Mevrouw. D.H. Schmalschläger (burgemeester)

Inhoudelijk voorstel

In december 2022 heeft Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) ons de Kaderbrief 2024 aangeboden. Bij brief van 12 april 2023 biedt de VRLN de concept jaarverantwoording 2022, begrotingswijziging 1 2023 en ontwerpbegroting 2024 VRLN aan. De voorliggende wijziging heeft een wijziging van de gemeentelijke bijdrage tot gevolg. Verder stelt de VRLN bij brief van 12 april 2023 de gemeenteraad op de hoogte over het landelijk voornemen een Stichting Waarborgfonds voor niet verzekerbare aanspraken na dienstongevallen op te richten en het nog te nemen besluit door VRLN om hieraan deel te nemen.
In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de VRLN van 7 juli 2023 zal de jaarverantwoording 2022, begrotingswijziging 1 2023 en ontwerpbegroting 2024 worden vastgesteld. In deze vergadering zal ook een besluit worden genomen over deelname aan het Waarborgfonds. De gemeenteraden kunnen hun zienswijze indienen voor 6 juli 2023.

Jaarverantwoording 2022

Coronapandemie, opvang ontheemden Oekraïne en coördinatie crisisopvang asielzoekers

Ook in 2022 speelde de veiligheidsregio's een cruciale schakel tussen het Rijk en gemeenten bij de crises die zich voordeden. De coronapandemie duurde voort met de werkzaamheden voor de veiligheidsregio's op het gebied van testen, bron- en contactonderzoek en vaccineren. Daarnaast kregen we door de oorlog in Oekraïne te maken met een grote vluchtelingenstroom en de impact van deze oorlog op de wereldwijde economische ontwikkelingen.

Reguliere werkzaamheden

Naast al deze inzet voor de crises voert de VRLN het reguliere uitvoeringsprogramma zo veel mogelijk uit. De extra taken zetten de uitvoering natuurlijk wel onder druk omdat personele capaciteit niet onbeperkt beschikbaar is.

Rekeningresultaat

Het jaar 2022 is afgesloten met een voordeling resultaat van € 965.000,- In het rekeningresultaat is verwerkt de opbrengst Hoogwater 2021 (ontvangen van het Rijk € 346.000,-) en de aanvullende bijdrage voor de zorg aan kinderen uit Oekraïne (€ 403.000,-). Deze 2 bijdragen buiten beschouwing gelaten is er sprake van een positief resultaat van € 216.000,- met name door incidentele baten.
Daarnaast is het rentevoordeel ingezet om tegenvallers, zoals hogere energielasten, hogere kapitaallasten en stijgende ICT-lasten op te vangen. Dit is geen structurele oplossing voor de gestegen lasten uit loon- en prijsstijging.

Bestemming resultaat

Het Dagelijks Bestuur is voornemens het Algemeen Bestuur voor te stellen een viertal reserveringen te doen vanuit het voordelig rekeningresultaat:

- De gemeenten hebben in het gemeentefonds een bijdrage gekregen voor de zorg aan de kinderen uit Oekraïne (zie decembercirculaire 2022). Het is noodzakelijk dit bedrag in te zetten voor aanvullende zorg door artsen en verpleegkundigen (€ 403.000,-);

- Een deel van het rekeningresultaat ten goede te laten komen aan het waarborgen van de paraatheid van de brandweer en de dienstverlening van de GGD. De geplande uitstroom is de komende jaren veel hoger dan in de afgelopen tijd. Medewerkers stoppen daarnaast eerder door het inzetten van opgespaarde verlofuren. In roosterfuncties moet vervanging per direct plaatsvinden. Dit maakt het versneld werven en opleiden van personeel noodzakelijk (€300.000);
- Een bedrag te reserveren voor informatieveiligheid (€100.000,-). De noodzaak van investeren in informatieveiligheid is in 2021 en 2022 onderstreept door cyber-incidenten waar de VRLN mee te maken heeft gekregen. Naast technologische maatregelen worden in de organisatie interne procedures aangescherpt;
- Een bedrag te reserveren om na bestuurlijke besluitvorming over dit onderwerp een bijdrage te kunnen leveren aan het voor een deel vergoeden van schadeclaims als gevolg van het verbieden van evenementen op de 11e van de 11e in 2021 (€ 100.000,-). Het uitgangspunt is dat de veiligheidsregio bij het verbieden van evenementen eventueel een bijdrage kan leveren in de dekking van gevolgschade als deze schade niet verhaalt kan worden bij andere overheden en er ook geen andere voorzieningen beschikbaar zijn.

Begrotingswijziging 1 2023

Loon- en prijsindexatie
Bij het opmaken van de ontwerpbegroting 2024 duurt de oorlog in Oekraïne in al zijn heftigheid voort. Deze oorlog leidde tot een grote vluchtelingenstroom en heeft impact op de wereldwijze economische ontwikkeling. De prijzen in Wet Europa stijgen en als gevolg daarvan in Nederland ook de lonen.

Op 28 februari 2023 is een principe akkoord bereikt over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's. Bij VRLN zal sprake zijn van een gemiddelde loonkostenstijging van 9,54% in 2023. Daarnaast zijn er nog secundaire arbeidsvoorwaarden voorgesteld, die voor de VRLN tot een kostenstijging leiden. Bovenstaande leidt tot een extra gemeentelijke bijdrage vanaf 2023 van € 3,068 miljoen.

De nieuwe cao voor de veiligheidsregio's is vergelijkbaar met de gemeentelijk CAO. In de gemeentelijke CAO is een gemiddelde loonverhoging van 7,14% voor 12 maanden afgesproken. Als dit percentage was toegekend voor 16 maanden waren de overlegpartners uitgekomen op 10,5%.
Ook is er sprake van een prijseffect. Het Kabinet heeft aangegeven bij voorjaarsnota 2023 het accres in het gemeentefonds te verhogen om de doorwerking van de prijsstijging op te vangen. In de begrotingswijziging 2023 nemen we een voorschot op deze verwachte verhoging. Voor de gemeentelijke bijdragen betekent dit een verhoging van € 1,436 miljoen.

Deze aanpassing van de loon- en prijsindex 2023 betekent een voorgestelde begrotingswijziging 2023 en heeft een structureel karkater voor de volgende begrotingsjaren. Deze aanpassing vormt daarmee, vooruitlopend op vaststelling begrotingswijziging 1 2023, de basis van de cijfers voor de concept ontwerpbegroting 2024.

Concept ontwerpbegroting 2024

De concept ontwerpbegroting is gebaseerd op de kaderbrief 2024. Telkens wordt de jaarschijf van het begrotingsjaar op basis van de cijfers van het CBS aangepast. In deze systematiek is niet voorzien in een indexering van de meerjarenbegroting. In de gemeentelijke bijdrage is wel de doorwerking van de loon- en prijsindexatie 2023 die een structureel karakter heeft, verwerkt.

Oprichting Stichting Waarborgfonds

Het Algemeen Bestuur VRLN heeft op 1 april 2022 ingestemd met de oprichting van de landelijke Stichting Expertisebureau Veiligheidsregio's. Hiermee kunnen veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering inkopen en per 1 januari 2024 de schades afwikkelen. De volgende stap is het inrichten van een waarborgfonds voor niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen. Op 16 december jl. heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio's, mede op advies van de Bestuurlijke Advies Commissie Brandweer, het principebesluit genomen tot het oprichten van een Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's.

Toekomstige situatie
De veiligheidsregio's hebben straks een waarborgfonds waarmee zij gezamenlijk de Landelijke Aanspraken na Dienstongevallen financieren voor zover deze niet verzekerd zijn. Daarnaast hebben ze een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en per 1 januari 2024 deze schades kunnen afwikkelen.
Verwachte voordelen van samenwerking:

1. Efficiency- en kwaliteitsslag.
2. Op termijn een besparing doordat de verhouding schade-premie ongevallenverzekering ongeveer 1:2 is.
3. Een besparing door een gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades.

Deelname aan het waarborgfonds is vrijwillig. Wel is deelname aan het expertisebureau een vereiste gelet op de onderlinge samenhang. Reeds bij deelname van een beperkt aantal veiligheidsregio's is het al gunstig om het waarborgfonds op te richten, omdat de niet-verzekerbare aanspraken die gelden op grond van Landelijk Regeling Aanspraken na Dienstongevallen anders door de individuele veiligheidsregio gedragen worden.

Kostenneutraliteit
De insteek van goed werkgeverschap is om primair een kwaliteitsslag te maken. Dit neemt niet weg dat het uitgangspunt bij de ontwikkeling van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen is de financiering kostenneutraal te laten plaatsvinden. Het is de verwachting dat de samenwerking in zowel het expertisebureau als het waarborgfonds behalve een kwaliteitsslag op termijn ook tot financieel voordeel voor de deelnemers leidt. Dit voordeel wordt in eerste aanleg gebruikt om het waarborgfonds mee te vullen.

De verwachting is dat de veiligheidsregio's hun deelname aan het waarborgfonds kunnen financieren uit hun huidige begroting. VRLN zal een initiële bijdrage van ongeveer € 150.000,- leveren aan het waarborgfonds. Deze omvang sluit aan bij de reservering die VRLN zelf jaarlijks heeft aangehouden voor het financiële risico van dienstongevallen. In die zin is er geen sprake van nieuw beleid. Alleen in geval de veiligheidsregio een uitkering wil doen bovenop de aanspraken, die gelden op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen, zal deze ten laste komen van de algemene reserve.

De formele oprichting van het waarborgfonds volgt zo spoedig na de definitieve besluitvorming in het Veiligheidsberaad. Beoogd wordt het waarborgfonds per 1 januari 2024 operationeel te hebben.

Voorstel is in te stemmen met bijgevoegd concept raadsbesluit

Financiële paragraaf

	2023	2024	2025	2026
Kostenplaats	61010102 Preventiemaatregelen t.b.v. fysieke veiligheid en 67010101 Bescherming gezondheid			
Kostensoort	4433230 bijdrage VRLN			
Begroting	4.128.858	4.129.457	4.130.055	4.130.055
Realisatie				
Verplichtingen				
Restant	4.128.858	4.129.457	4.130.055	4.130.055
Kosten dit advies	4.436.296	4.671.867	4.691.197	4.709.928
Restant	-307.438	-542.410	-561.142	-579.873

Toelichting:
Van de Veiligheidsregio zijn de jaarstukken 2022, begrotingswijziging 1 2023 en de begroting 2024-2027 ontvangen.

- Rekeningresultaat 2022: het voorstel zal zijn om het voordelig saldo van € 965.000 volledig te reserveren binnen de VRLN voor een viertal onderwerpen (zorg aan kinderen uit Oekraïne, paraatheid brandweer en dienstverlening GGD, informatieveiligheid en bijdrage schadeclaims verbieden evenementen).
- Begrotingswijziging 1 2023: de wijziging betreft volledig loon/prijsindexering. Voorgesteld wordt om dit bedrag te dekken uit de stelpost voor loon/prijsindexering.
- Begroting 2024-2027: De stijging wordt voor het merendeel veroorzaakt door loon-/prijsindexering. Voor dit onderdeel (€ 494.462 in 2024 oplopend tot € 528.613 in 2027) dit te dekken uit de stelpost voor loon/prijsindexering. De overige wijzigingen betreffen een hogere bijdrage in verband met medische milieukunde (structureel afgerond € 10.000) en investeringen inzake brandweermaterialen. Totaal gaat het hierbij om € 47.948 in 2024 oplopend tot € 51.260 in 2027. Voorgesteld wordt om deze bedragen te dekken uit het begrotingssaldo.

Regionaal is de begroting van de brandweer besproken met de controllers/financieel adviseurs. Uit dit gesprek bleek dat het effect van de cao in 2024 ons inziens over te veel maanden is ingerekend aangezien de huidige cao een looptijd heeft tot 1 mei 2024. Een eventueel effect van een nieuwe cao geldt daarom voor 2024 maar voor 8 maanden en niet voor 12 maanden. Daarnaast zijn vragen gesteld over de prijsindexering en de ontwikkeling/investering in brandweermaterieel. Uit de toelichting en de stukken blijkt niet duidelijk genoeg hoe de VRLN met bijvoorbeeld afwijkingen omgaat of wat de gevolgen zijn als de voorliggende keuze niet wordt overgenomen. Dit heeft geleid tot de voorgestelde zienswijze en deze zal door meerdere gemeenten worden ingediend.

Na besluitvorming in het Algemeen Bestuur wordt de gemeentelijke bijdrage 2024-2027 verwerkt in de begroting van de gemeente Leudal.

Bovenstaande heeft het volgende effect:

	2023	2024	2025	2026	2027
stijging bijdrage VRLN	307.438	542.410	561.142	579.873	579.873
dekking					
- stelpost loon/prijsindexering	-307.438	-494.462	-511.539	-528.613	-528.613
- begr.saldo		-47.948	-49.603	-51.260	-51.260

De stelpost voor loon/prijsindexering 2023 (€ 68.439 d.d. 19-4-2023) is niet meer voldoende om het volledige bedrag van de stijging 2023 (€ 307.438) te dekken. Dit betekent dat dit in 2023 ten laste van het begrotingssaldo € 238.999 wordt gebracht.

Inkoopparagraaf
Nvt

Personele paragraaf
Nvt

Communicatieparagraaf
Nvt

Bijlage(n)
1. Brief Jaarverantwoording 2022
2. Jaarverantwoording 2022
3. Jaarverantwoording 2022 in een oogopslag
4. Brief begrotingswijziging 1 2023
5. Begrotingswijziging 1 2023
6. Ontwerpbegroting 2024
7. Ontwerpbegroting 2024 in een oogopslag
8. Brief Oprichting stichting waarborgfonds
9. Ontwerpbesluit oprichting Stichting Waarborgfonds VRLN
10. Concept raadsbesluit

Heythuysen, 2 mei 2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger